

Zpráva Faunistické komise ČSO za rok 2014

Rare birds in the Czech Republic in 2014

Martin Vavřík¹ & FK ČSO

¹ Sobotín 54, CZ-788 16; e-mail: vavrik.martin@seznam.cz

Vavřík M. & FK ČSO 2015: Zpráva Faunistické komise ČSO za rok 2014. *Sylvia* 51: 97–116.

V pořadí dvacátá první zpráva Faunistické komise ČSO zahrnuje pozorování vzácných druhů ptáků na území ČR, zasláná k posouzení komisi v roce 2014 a začátkem roku 2015. Za toto období obdržela FK celkem 57 pozorování; dalších 35 pozorování bylo získáno z Faunistické databáze ČSO „Avif“ (ČSO 2015). Pozitivní změnou poslední doby je fakt, že mnohá pozorování, která by nebyla nahlášena standardní cestou FK, jsou zadána pozorovatelem alespoň do databáze „Avif“, bohužel se to však často děje bez dokladu a bližšího komentáře. Z celkových 92 pozorování nebylo možné uzavřít 15, převážně pak právě pozorování z „Avif“. Ze 77 uzavřených pozorování bylo 70 (91 %) akceptováno a 7 (9 %) zamítnuto. Tento poměr odpovídá dlouhodobému trendu. V případě zamítnutých pozorování šlo o záměny, nemožnost vyloučit příbuzný druh, nebo nedostatečný popis k určení druhu. Mimo posuzovaná pozorování je ve zprávě zařazena řada dalších pozorování registrovaných druhů, která byla FK přímo zaslána nebo byla získána z webových stránek a diskusních skupin ČSO. V roce 2014 pracovala FK ČSO v tomto složení: Jiří Horáček (předseda), Jiří Šírek (jednatel), Martin Vavřík, Jaroslav Cepák, David Heyrovský a Jaroslav Šimek. Na začátku roku 2015 se do práce FK zapojili dva noví členové: Roman Muláček a Michal Šindel, kteří se již podíleli na posuzování nejnovějších pozorování za rok 2015.

V roce 2014 byl zaznamenán další nový druh pro Českou republiku – rákosník pokřovní (*Acrocephalus dumetorum*). S přihlédnutím k probíhajícím revizím (publikace výsledků se připravuje) tak tvoří avifaunu ČR celkem 394 druhů, z nichž u pěti bude ještě status revidován. K dalším zajímavým pozorováním patří druhý odchyt budníčka tlustozobého (*Phylloscopus schwarzi*), třetí výskyt luňce šedého (*Elanus caeruleus*), šesté pozorování racka velkého (*Larus ichthyaetus*), čtyři odchyty (17.–20. záznam) budníčka pruhohlavého (*Phylloscopus inornatus*), druhý záznam skalníka zpěvného (*Monticola saxatilis*) po roce 1989, druhý a třetí záznam sovice krahujevé (*Surnia ulula*) po roce 1989 a z dřívějších let pak především druhý záznam dropa hřívnatého (*Chlamydotis macqueenii*).

Od 1. 1. 2014 dochází ke změně mezi registrovanými druhy. Nadále nejsou registrována pozorování druhů, jejichž výskyt se v posledních letech stal pravidelným – konkrétně jde o husici rezavou (*Tadorna ferruginea*), husici nilskou (*Alopochen aegyptiacus*), kachničku mandarinskou (*Aix galericulata*), orla křiklavého (*Aquila pomarina*), poštolku rudonohou (*Falco vespertinus*), chřástala malého (*Porzana parva*), pisilu čáponohou (*Himantopus himantopus*), tenkozobce opačného (*Recurvirostra avosetta*), rybáka bělokřídlého (*Chlidonias leucopterus*), rybáka bahenního (*Chlidonias hybrida*) a lindušku rudokrku (*Anthus cervinus*). Pozorování volavky červené (*Ardea purpurea*), orla skalního (*Aquila chrysaetos*) a orla královského (*Aquila heliaca*) jsou nadále registrována jen z území Čech. Jak bylo uvedeno již ve Zprávě FK ČSO za rok 2013 (Vavřík & FK ČSO 2014), byl mezi registrované druhy k 1. 1. 2014 přerazen jespák rezavý (*Calidris canutus*) a bekasina větší (*Gallinago media*).

Čísla v závorkách za jménem druhu v následujícím přehledu odpovídají počtu pozorování do roku 1988, v letech 1989–2013 a v roce 2014. Pokud jsou uvedena složená čísla typu n+2, znamená to, že mimo akceptovaná pozorování existuje blíže nezjištěný počet pozorování, která FK dosud neprojeďnávala. Pomlčka místo čísla znamená, že pozorování z daného období

nebyla shromažďována. Hvězdička před názvem druhu označuje nový druh pro avifaunu ČR, (r) před názvem druhu označuje druhy, u nichž jsou pozorování jen registrována. U druhů registrovaných od roku 2008 je v závorce uveden počet pozorování v letech 2008–2013 a v roce 2014. Kurzívou jsou zvýrazněna pozorování, kdy byl pták poprvé zjištěn již v roce 2013 (nebo setrval do roku 2015) a doplněná pozorování z dřívějších let.

Faunistická komise ČSO je členem evropské asociace komisí AERC, jejíž stránky můžete navštívit na <http://www.aerc.eu>. Stránky FK ČSO můžete navštívit na adrese <http://fkcsocz.cz>.

The 21st report of the Czech Rareties Committee, working under the Czech Society for Ornithology (CSO), includes records of rare bird species in the Czech Republic, submitted for assessment to the Committee in the year 2014 and early 2015. In this period, the Committee received altogether 57 records, further 35 records were obtained from the "Avif" – online Faunistic Database of the Czech Society for Ornithology (ČSO 2015). A positive recent trend is that many records, which would otherwise not be reported to the Committee in a standard way, are entered by the observer at least into the "Avif" database. However, these records often lack documentation and closer details. Of the total of 92 records, 15 could not be resolved, most of which came from "Avif". Out of 77 resolved records, 70 (91%) were accepted and 7 (9%) rejected. This proportion corresponds with a long-term trend. The rejected records included mainly misidentifications, cases when confusion with a related species could not be excluded, or when the description was insufficient for species identification. Besides the assessed records, the report also includes a number of other records of registered species which were sent to the Committee or were obtained from web pages and online discussion groups of the CSO. In 2014, the Committee was composed of the following members: Jiří Horáček (chair), Jiří Šírek (secretary), Martin Vavřík, Jaroslav Cepák, David Heyrovský and Jaroslav Šimek. In early 2015, two new members joined the Committee: Roman Muláček and Michal Šindel, who were involved in assessment of the early 2015 records.

*In 2014, another new species for the Czech Republic was recorded – the Blyth's Reed Warbler (*Acrocephalus dumetorum*). Taking into account the ongoing revision (the results are being prepared for publication), the bird fauna of the Czech Republic thus consists of altogether 394 species (status of five of them still is to be revised). Other interesting records include the 2nd capture of the Radde's Warbler (*Phylloscopus schwarzi*), 3rd record of the Black-winged Kite (*Elanus caeruleus*), 6th observation of the Pallas's Gull (*Larus ichthyaetus*), four captures (17–20th record) of the Yellow-browed Warbler (*Phylloscopus inornatus*), 2nd record of the Common Rock Thrush (*Monticola saxatilis*) after the year 1989, 2nd and 3rd records of the Northern Hawk-owl (*Surnia ulula*) after the year 1989, and from earlier years mainly the 2nd record of the MacQueen's Bustard (*Chlamydotis macqueenii*).*

*Effective from 1 January 2014, there are some changes in the list of registered species. Species whose occurrence has become regular in recent years are no longer registered, namely the Ruddy Shelduck (*Tadorna ferruginea*), Egyptian Goose (*Alopochen aegyptiacus*), Mandarin Duck (*Aix galericulata*), Lesser Spotted Eagle (*Aquila pomarina*), Red-footed Falcon (*Falco vespertinus*), Little Crake (*Porzana parva*), Black-winged Stilt (*Himantopus himantopus*), Pied Avocet (*Recurvirostra avosetta*), White-winged Tern (*Chlidonias leucopterus*), Whiskered Tern (*Chlidonias hybrida*) and Red-throated Pipit (*Anthus cervinus*). Observations of the Purple Heron (*Ardea purpurea*), Golden Eagle (*Aquila chrysaetos*) and Eastern Imperial Eagle (*Aquila heliaca*) will be registered only from Bohemia. As mentioned already in the report from 2013 (Vavřík & FK ČSO 2014), the registered species newly include the Red Knot (*Calidris canutus*) and Great Snipe (*Gallinago media*).*

In the following list, numbers in brackets in each species show the number of accepted records before 1988, in the years 1989–2013 and in 2014. Where provided, compound numbers such as n+2 indicate that, beside the accepted records, there is an uncertain number of reports not yet considered by the Committee. A dash (-) instead of a number means that records from the particular period were not collected. An asterisk () in front of the species name marks*

a new species for the fauna of the Czech Republic, (r) in front of the species name marks species whose records are only registered. In the species registered since 2008, the number of records in the years 2008–2013 and in 2014 is given in brackets. Records when the bird was first found in 2013 (or stayed till 2015) and added records from earlier years are shown in italics.

The Czech Rarities Committee is a member of the Association of European Records and Rarities Committees (AERC). See <http://fkco.cz> and <http://www.aerc.eu>.

Přehled akceptovaných pozorování / List of accepted records

(r) Labuť zpěvná, *Cygnus cygnus* (n, 102, 9)

(od 2005) po celý rok 2014: 1 ad. ex. (žlutý límeč 7R42) různé lokality střední Moravy (řada pozorovatelů; foto)

27.01.2014: 6 ad. ex. úd. n. Nechanice, CV, ÚS (V. Teplý; foto)

06.02.2014: 1 ex. Tasovice, ZN, JM (P. Šrámek; foto)

17.02.–11.04.2014: Týnský ryb. u Moravského Krumlova, ZN, JM (O. Nedoma, V. Kubíček, L. Řezáč; foto)

09.03.2014: 1 ad. ex. Choryně, VS, ZL (J. Havránek; foto)

30.03.2014: 1 ad. ex. Záhlinice, KM, ZL (P. Kovařík, T. Grim)

24.08.2014: 1 ex. Krvavý ryb., Člunek, JH, JČ (M. Veselý)

08.09.2014: 3 ex. Horní ryb., Svitavy, SY, PA (L. Novák)

10.12.2014: 1 ex. 1K Hrušovany nad Jevišovkou, ZN, JM (R. Vlk)

13.12.2014: 4 ex. Bezděkovský ryb., Tisová, TC, PL (K. Machač, Z. Mára, F. Eidelpes; foto)

Kroužkovaná labuť se žlutým límcem 7R42 se na střední Moravě zdržovala již desátý rok! Přesto se zdálo, že už zmizela. Naposledy byla zjištěna 19. 10. 2013 a poté teprve 16. 2. 2014 na tradičním místě v Chropyni (KM, J. Šírek). Pták z Moravského Krumlova je pravděpodobně totožný s ptákem z Tasovic. Už čtvrtý rok se na našem území objevují labuť zpěvné v letním období (mimo límcovaného středomoravského ptáka). Bude zajímavé sledovat, zda bude tento trend pokračovat.

Labuť malá, *Cygnus columbianus* (16, 6, 1)

12.02.–18.03.2014: 1 ex. 2K České Budějovice, CB; 24.03.2014: 1 ex. 2K Strakonice, ST, JČ (P. Albert a další; foto; FK 26/2015)

Naposledy byla u nás labuť malá pozorována na jaře 2003 a v listopadu 2009. Dlouhý pobyt ptáka připomíná rok 2001, kdy se dva dospělí ptáci z původního hejna 20 ex. zdrželi na rybníce u Šumvaldu od 23. 2. do 17. 3.

Husa malá, *Anser erythropus* (n, 14, 4)

15.02.2014: 2 ex. Drnholec, BV, JM (R. Doležal; FK 26/2014)

01.03.2014: 1 ex. Přestavky, Čerčany, BN, StČ (S. Kyselá; foto; FK 25/2014)

02.–15.03.2014: 5 ad. ex. Pohořelice, Novoveský ryb., BO, JM (R. Doležal, R. Lučan, F. Marec, D. Lučan; foto; FK 68/2014)

11.12.2014–(2015): 2 ex. Oplatil a okolí, PA/HK, PA/KH (J. Studecký a další; foto; FK 12/2015)

Pozorování z písničky Oplatil a z Benešovska představují první záznamy z Čech od pozorování z Žehuňského rybníka v únoru 2002.

(r) Berneška velká, *Branta canadensis* (n+1, n+35, 8)

- 18.01.+18.03.2014: 1 ex. ryb. Velké Nákří, Dívčice, CB, JČ (M. Podlahová)
 20.02.2014: 2 ex. Pištín, CB, JČ (J. Závora, R. Lučan, P. Albert; foto)
 22.03.2014: 2 ex. Podhradí nad Dyjí, ZN, JM (G. Čamlík, M. Chytrý; foto)
 26.03.2014: 1 ex. řeka Svitava, Brno-Obřany, BM, Jihomoravský (P. Pospíšil)
 11.–12.05.2014: 4 ex. Malá Jesenice, CH, KV (A. Jelínek, M. Liška; foto)
 01.06.2014: 1 ex. Novomlýnské nádrže, BV, JM (G. Čamlík, P. Berka)
 12.06.2014: 3 ex. Dolní Beřkovice, ME, StČ (I. Svoboda)

Prozatím nejlepší rok na pozorování tohoto poněkud záhadného druhu. Pozorování samozřejmě mohou zahrnovat i neprokázané uprchlíky ze zajetí. Analýza dosavadních údajů naznačuje tři hlavní období výskytu – nejprve jsou to zimující ptáci s maximem pozorování na přelomu ledna a února, poté je zde výrazný jarní průtah od konce dubna do začátku června a nakonec roztroušená podzimní pozorování od konce září do prosince. V Evropě hnízdí silná populace ve Velké Británii (asi 62 000 párů), tito ptáci jsou ovšem převážně stálí. Úspěšná introdukce proběhla ve Švédsku, kde hnízdí asi 10 000 párů a celou rostoucí populaci tvoří přes 37 000 jedinců; při zámru vodních ploch tato populace táhne do severozápadní Evropy. Velká populace vznikla také v Německu, kde hnízdí asi 1 400 až 1 500 párů (a zdržuje se zde na 3 000 nehnízdících ptáků), dalších až 30 000 ptáků sem létá zimovat ze Skandinávie. Blíže ve střední Evropě se vyskytuje v Rakousku (poprvé roku 1979, nyní asi 50 ex., z nichž 5–8 párů hnízdí) (Blair et al. 2000, Brader & Aubrecht 2003, UNEP-WCMC 2015).

(r) Berneška bělolící, *Branta leucopsis* (n, n+71, 10)

- (27.12.2013)–05.04.2014: 14 ex. Dolní Benešov, OP, MS (řada pozorovatelů; foto)
 25.–26.01.2014: 1 ex. Pohořelice, BO, JM (P. Štěpánek, R. Doležal); 08.02.2014: 2 ex. Pasohlávky, BV, JM (K. Šimeček, A. Prágr, D. Boucný; foto); 13.–15.02.2014: 1–2 ex. Drnholec, BV, JM (J. Havlíček, Z. Beránková, R. Doležal); 20.–28.02. 2014: 1–3 ex. Pasohlávky, BV, JM (A. Prágr, O. Ryška, R. Doležal aj.); 02.–07.03.2014: 3 ex. Vlasatice, BO, JM (R. Lučan, F. Marec, A. Goebel aj.; foto); 08.03.2014: 2 ex. Pasohlávky, BV, JM (A. Prágr aj.); 15.03.2014: 1 ex. Iváň, BO, JM (R. Doležal)
 26.01.2014: 40 ex. přeletuje Onomyšl, KH, StČ (M. Vaňková)
 22.02.2014: 4 ex. Velké Bílovice, BV, JM (P. Forejtek; foto)
 16.03.2014: 3 ex. Lednice, BV, JM (L. Říčanek)
 09.06.2014: 1 ex. Malá Jesenice, CH, KV (A. Jelínek; foto)
 19.–24.07.2014: 1 ex. Postupice, BN, StČ (P. Procházka, M. Jůna; foto)
 31.10.–02.11.2014: 1 ex. Hodonín, HO, JM (K. Šimeček, T. Baldrián, P. Brychta aj.; foto)
 22.11.2014: 6 ex. Okrouhlá, CH, KV (B. Möhrlein, R. Bönisch)
 04.12.2014: 2 ex. Novomlýnské nádrže, BV, JM (P. a J. Mezulian, P. Shromáždil)
 26.12.2014: 1 ex. Postupice, BN, StČ (P. Procházka)

Berneška bělolící se na našem území pomalu stává pravidelně zimujícím druhem. Z hejna 15 ex. na Opavsku na přelomu roku zmizel jeden pták, který byl podle všeho postřelen! Toto často navštěvované hejno ukázalo, jak dlouho se bernešky bělolící zdržují na zimovištích ve střední Evropě.

(r) Berneška rudokrká, *Branta ruficollis* (7, 32, 5)

(E) (19.8.2012)–29.4.2014: 1 ex. Vltava v Praze, AA (M. Došlý, F. Pochmon, M. Jelínek aj.; foto)

(21.12.2013)–03.01.2014: 1–2 ex. Staré Ždánice, pískovny Oplatil a okolí, PA/HK, PA/KH (J. Studecký aj.; foto)

05.–19.01.2014: 1 ex. Nahořany/Šestajovice, NA, KH (J. Rohlena, A. Holub; foto)

13.01.–15.03.2014: 1–4 ex. Novomlýnské nádrže a okolí, BV/BO, JM (P. Forejtek, J. Chytil, P. Štěpánek aj.; foto)

10.03.2014: 1 ex. Jaroslavický ryb., ZN, JM (P. Šrámek, J. Krepčík, M. Šálek aj.)

31.10.–02.11.2014: 1–3 ex. Hodonín, HO, JM (K. Šimeček, T. Baldrián, V. Dobeš aj.; foto)

09.11.2014: 1 ex. Pasohlávky, BO, JM (R. Doležal)

Pravděpodobně i díky větší aktivitě pozorovatelů je berneška rudokrká zaznamenávána v poslední době každoročně. Pták na Náchodsku je zřejmě stejný jako jeden z ptáků na Oplatilu. Pták pozorovaný třetí rokem na Vltavě v Praze pocházel ze Zoo Praha (kategorie E – uprchlík ze zajetí).

(r) Kajka mořská, *Somateria mollissima* (n+1, n+16, 2)

(09.12.2013)–08.01.2014: 1 F 1K Bohumín-Vrbice, KI, MS (O. a B. Mazurek, M. Šindel, D. Boucný aj.; foto)

03.03.–12.04.2014: 1 F Tovačov, PR, OL (J. Šírek, J. Pohanka, J. Havránek aj.; foto)

26.–27.04.2014: 1 F Chomoutov, OL, OL (C. a P. Everill, J. Vidlař aj.; foto)

01.05.2014: 1 F Tovačov, PR, OL (J. Šírek)

29.11.2014: 1 ad. M Sptyhněv, ZL, ZL (Z. Jabůrek)

Na střední Moravě se od března do začátku května zdržoval s největší pravděpodobností jediný pták, který se dvakrát přemístil.

(r) Hohoľka lední, *Clangula hyemalis* (od 2008: 29, 11)

(16.11.2013)–08.03.2014: 1–5 ex. Novomlýnské nádrže, BV, JM (R. Vlk, J. Chytil, P. Macháček aj.; foto)

(11.12.2013)–19.01.2014: 1–2 ex. (pár) Tovačov, PR, OL (A. Goebel, L. Turčoková, D. Rubáč aj.; foto)

(14.12.2013)–14.01.2014: 1 F Staré Ždánice, písničky Oplatil, PA, PA (A. Holub, J. Studecký, Z. Souček aj.)

19.01.2014: 1 F (pravděpodobně týž pták) ryb. Buňkov, Břeňy, PA, PA (J. Krejčík)

17.02.–28.03.2014: 1 F Zálezlice, ME, StČ (F. Pochmon, M. Došlý, P. Rádl aj.; foto)

02.–26.04.2014: 1 F Tovačov, PR, OL (P. Svoboda, A. Goebel, J. Kačírková aj.; foto)

06.04.2014: 1 F mokřad Rzy, Dobříkov, UO, PA (P. Bergmann)

07.–26.04.2014: 1 F Hlohovecký ryb., BV, JM (G. Čamlík, J. Svatoš; foto)

27.04.2014: 1 F Choryně, VS, ZL (M. Rýparová, P. Křeček; foto)

11.–18.05.2014: 1 ex. Kotvice, Albrechtický, NJ, MS (P. Křeček, M. Rýparová, J. Havlíček aj.; foto)

24.10.2014: 1 ex. 1K Oleksovice, ZN, JM (M. Stehlík; foto)

02.–03.11.2014: 5 ex. Dolní/Horní ryb., SY, PA (L. Novák, J. Mach, M. Janoušek aj.; foto)

30.11.2014: 5 ex. Dolní Benešov, OP, MS (D. Boucný, P. Vondráček)

03.12.2014: 1 M úd. n. Rozkoš, NA, KH (M. Podhrázký)

06.–26.12.2014: 1 F/1K ryb. Řežabinec, PI, JČ (M. Frencl; foto)

20.–27.12.2014: 1 ex. 1K Jaroslavice, ZN, JM (M. Stehlík, J. Havránek; foto)

27.12.2014: 1 F/1K Bolevecký ryb., PM, PL (Z. Jůzlová, M. Strnad)

Další výborný rok pro tento druh po rekordním roce 2013 s 13 ptáky. Dne 6. 1. pozoroval v Tovačově J. Šírek dokonce tok. Je velmi pravděpodobné, že se pták z Tovačova na jaře přesunul přes Choryni do Albrechtic.

(r) Turpan černý, *Melanitta nigra* (od 2008: 26, 9)

03.01.2014: 1 ex. úd. n. Švihov, KH, StČ (M. Štěrbá)

04.01.2014: 2 ex. úd. n. Jesenice, CH, KV (M. Horáková; foto)

15.01.2014: 1 ex. 2K Správcický písniček, Předměřice nad Labem, HK, KH (A. Holub)

31.01.2014: 1 ex. Mohelnice, SU, OL (L. Greplová, J. Grepl)

15.03.2014: 1 F Chomoutov, OL, OL (O. Belfín, J. Marx aj.)

07.12.2014: 3 F/1K Novomlýnské nádrže, BV, JM (R. Doležal; foto)

12.12.2014–(2015): 1 F/1K Moravičany, SU, OL (J. Beran, J. a A. Štencl, L. Greplová aj.; foto)

21.12.2014–(2015): 1 F úd. n. Nechranice, CV, ÚS (V. Teplý, J. Frouz)

26.12.2014: 1 ex. 1K písniček Oplatil, PA, PA (A. Zvára, A. Holub, M. Bártl; foto)

Rekordní rok od začátku sběru dat v roce 2008. Zajímavý je z tohoto pohledu rok 2011, kdy nebyl žádný turpan černý z našeho území hlášen.

Potáplice lední/žlutozobá, *Gavia immer/adamsii* (n+2, 10, 1)

22.11.2014: 1 ex. 1K Pamětník, pískovna Štít, HK, KH (L. Kadava; FK 72/2014)

Pozorovatel určil ptáka jako potáplici žlutozobou, podle názoru FK ČSO ale není možné na základě popisu rozhodnout, o který z těchto dvou druhů se jedná. Mylně určené preparáty ve sbírkách NM Praha ukazují, že určování této dvojice potáplíc není vždy tak jednoznačné (blíže v připravované zprávě FK ČSO o proběhlých revizích). Čísla v závorce udávají kombinovaný počet pozorování ptáků obou druhů + zde uvedeného neurčeného ptáka.

(r) Volavka červená, *Ardea purpurea* (Čechy od 2008: 31, 5)

14.04.2014: 1 ex. Dolní Beřkovice, ME, StČ (K. Novotný)

24.05.2014: 1 ex. ryb. Slatina, Praha-Dubeč, AA, hl. m. Praha (J. Nacházel, P. Molík; foto)

09.06.2014: 1 ex. 2K Vinařský ryb., Vilémov, CV, ÚS (T. Hallfarth; foto)

11.08.2014: 1 ex. 1K ryb. Velký Košíř, Litomyšl, SY, PA (L. Urbánek)

27.09.2014: 1 ex. Velké Nákří, CB, JČ (F. Nosek)

Přes skrytý způsob života byla v posledních letech registrována řada pozorování, proto bylo od sběru dat z území Moravy k 1. 1. 2014 upuštěno. V následujících letech bude nadále analyzována situace z území Čech. V letech 2008–2013 odtud bylo registrováno 31 ze 100 pozorování tohoto druhu (podle krajů – Jihočeský 14, Pardubický 7, Středočeský 6, Královéhradecký 3 a hlavní město Praha 1).

(r) Volavka vlasatá, *Ardeola ralloides* (n+22, 23, 2)

26.–30.05.2014: 1 ad. ex. Frahelž, JH, JČ (J. Ševčík, J. Neudert, L. Rektoris aj.)

16.–17.06.2014: 1 ad. ex. Mutěnice/Dubňany, HO, JM (V. Dobeš, P. Brychta)

(E) 19.06.–13.07.2014: 1 ad. ex. Praha-Bubeneč/Trója, AA, hl. m. Praha (D. Heyrovský, J. Šimek, J. Ebr aj.). Pták v Praze měl černý kroužek na levé noze a pocházel ze Zoo Praha, odkud ulétl o rok dříve (kategorie E – prchlík ze zajetí).

Volavka rusohlavá, *Bubulcus ibis* (2, 5, 1)

10.-24.04.2014: 1 ex. +1K Záhlinice, KM, ZL (J. Šírek a další; foto; FK 43/2014)

V Polsku bylo v roce 2014 pozorováno dokonce sedm volavek rusohlavých, všechny až na jednu od konce března do začátku května (Komisja Faunistyczna 2015).

(r) Ibis hnědý, *Plegadis falcinellus* (n+18, 19, 1)

14.-20.05.2014: 1 ex. Albrechtický/Studénka, NJ, MS (J. Havlíček, V. a P. Martinec; foto)

(r) Potápka žlutorohá, *Podiceps auritus* (n+1, n+58, 14)

06.01.2013: 1 ex. úd. n. Želivka, Onšovec/Hulice, KH/BN, StČ (M. Kavka, Z. Vondráček)

02.-12.03.2014: 1 ex. PŠ Tovačov, PR, OL (J. Šírek, J. Pohanka, J. Havránek aj.)

08.03.2014: 1 ex. Novomlýnské nádrže, BV, JM (M. Pudil)

20.03.2014: 1 ex. Předměřice, HK, KH (A. Holub)

15.-23.11.2014: 2 ex. Kyjice, Jirkov, CV, ÚS (J. Studecký, F. Pochmon, J. Barták aj.)

18.-20.11.2014: 1 ex. Nový ryb., Mikulov, BV, JM (V. Sajfrt, J. Haber, L. Jasso)

20.-22.11.2014: 2 ex. (ad., 1K) ryb. Markovec, Čejetice, ST, JČ (M. Frencl, P. Pavlík, I. Průša aj.)

22.-26.11.2014: 2 ex. (ad., 1K) Novomlýnské nádrže, BV, JM (R. Doležal, V. Mikule)

23.11.-07.12.2014: 1 ex. odkaliště Údlice, CV, ÚS (M. Podhrázký, J. Vaník, A. Pikešová aj.)

23.11.2014: 2 ex. úd. n. Nechanice CV, ÚS (V. Teplý, R. Šícha)

23.11.2014: 1 ex. Lenešický ryb., LN, ÚS (V. Teplý)

04.12.2014: 2 ex. ryb. Hvězda, SY, PA (F. Jetmar)

06.-30.12.2014: 1-5 ex. (max. 6. 12.) úd. n. Želivka, BN, StČ (M. Kavka, M. Vokoun, Z. Vondráček aj.)

10.12.2014: 1 ex. Mariánské Radčice, MO, ÚS (J. Vaník)

13.12.2014: 2 ex. Jezero Milada, UL, ÚS (F. Pochmon, J. Balat)

FK ČSO se při revizi seznamu registrovaných druhů zatím rozhodla potápku žlutorohou v tomto seznamu ponechat. Rok 2014 pak přinesl rekordní počet pozorování. Analýza dosavadních dat ukazuje následující charakter výskytu: první potápky žlutorohé se u nás objevují výjimečně už v září, hlavní tah pak nastupuje koncem října a trvá do konce prosince (69 % pozorovaných ptáků). Už v průběhu prosince většina ptáků zmizí, v zimě jsou pozorovány jen ojediněle. Druhým vrcholem výskytu je výrazný, ale velmi rychlý tah od poloviny dubna do začátku května (17 % ptáků). Jen ojediněle byly potápky žlutorohé zjištěny do konce května.

Luněk šedý, *Elanus caeruleus* (1, 1, 1)

10.05.2014: 1 ex. +1K Sedlec u Mikulova, BV, JM (V. Dobeš; foto; FK 34/2014)

Předchozí pozorování jsou historický doklad z 21. 3. 1938 od Olbramovic (ZN), umístěný ve sbírkách NM Praha (kde byl členy FK ČSO v roce 2015 revidován a potvrzen) a pták zdržující se 26. 9. až 30. 10. 2003 na česko-rakouském pomezí u Tiché (CK).

Sup bělohlavý, *Gyps fulvus* (n+1, 10, 1)

Zač. 07.2013: 1 ex. Zdravá Voda, Nové hvězdlice, VY, JM (L. Trávníček; foto; FK 37/2014)

05.-06.10.2014: 1 ex. Klentnice/Pavlov, BV, JM (R. Vlk, C. Hurford a další; FK 38/2015)
Pozorování z Vyškovska je jediné z roku 2013, v roce 2012 byl u nás sup bělohlavý

zjištěn třikrát. Pozorování z roku 2014 nebylo doloženo fotografií, ptáka však sledovaly a určily dvě nezávislé skupiny pozorovatelů.

Orel skalní, *Aquila chrysaetos*

2014: 1 pár vyvedl 1 mládě VVP Libavá, Oderské vrchy (ČSOP Nový Jičín 2015; foto, video)

Čechy (n+15, 3)

19.04.2014: 1 subad. ex. Novozámecký ryb., Jestřebí, CL, LB (M. Jůna)

19.10.2014: 1 ex. 2K Nová Pec, PT, JČ (T. a Z. Peterka, M. Šemnická)

20.12.2014: 1 ex. 1K Onomyšl, KH, StČ (M. Kavka, M. Vokoun)

Mimo to existuje nezaslané pozorování dospělého ptáka z Ústecka a ze Žďárska. Pozorování z Moravy nejsou od 1. 1. 2014 registrována, protože situaci komplikuje pohyb vypouštěných orlů skalních. Hnízdící pár tvořený divokými ptáky z Nízkých Tater a Fatry vyvedl v roce 2014 opět jedno mládě; první mládě bylo zaznamenáno na potulce na východním Slovensku. Dosavadních 18 registrovaných pozorování z území Čech spadá většinou do pohnízdni potulky a zimování s krajními daty 7. 10. a 19. 4. Kromě toho zde byli orli skalní pozorováni minimálně třikrát v letních měsících (6. 7. 2002 v České Třebové, 5. 6. 2012 u Postupic a 17.–18. 7. 2012 u Dešně v jižních Čechách).

Orel královský, *Aquila heliaca*

Čechy (n, 8, 2)

24.–28.06.2014: 1 ex. 2K (Esperanza) Vysočina a okres KH, Středočeský kraj; 09.08.2014 opět kraj Vysočina (satelitní odečet)

Existuje nezaslané dubnové pozorování z Lomnice nad Lužnicí (JH). Od 1. 1. 2014 nejsou pozorování z území Moravy nadále ani registrována; satelitní odečty rakouských a maďarských orlů ukazují jejich pravidelný pohyb v oblasti jižní Moravy, s občasnými zálety přes Jeseníky, Olomoucko a Ostravsko dále na sever. Tito orli se občas zatoulají i do Čech, především těsně za hranici Jihomoravského kraje u Třebíče, někdy ale podnikají i delší cesty. Do roku 2014 registrujeme mimo výše uvedené nejméně šest dalších přeletů na území Čech, mimo to existují jen dvě pozorování (listopad 2009 Žehuňský ryb., září 2010 Mělnicko).

Káně bělochvostá, *Buteo rufinus* (n, 44, 3)

28.07.2014: 1 ex. +1K Věrovany, OL, OL (J. Šírek; foto; FK 15/2015)

28.09.2014: 1 ex. Luleč, VY, JM (P. Smejkal; FK 19/2015)

10.10.2014: 1 ex. Šlapanice, BO, JM (F. Petřík; foto, video; FK 57/2014)

Po roce 2012 (12 záznamů) a 2013 (9 záznamů) nedošlo k očekávanému šíření káně bělochvostých a počet pozorování opět klesá na původní úroveň. Také polská FK registruje v roce 2014 pouhých 6 schválených pozorování ve srovnání s min. 36 v roce 2012 (Komisja Faunistyczna 2015).

Moták stepní, *Circus macrourus* (n, 20, 3)

04.04.2013: 1 ad. M Jistebník, NJ, MS (J. Havránek; FK 70/2014)

12.07.2014: 1 M Senec, RA, StČ (V. Šindelář; FK 29/2015)

04.09.2014: 1 M Martiněves, Charvatce, LT, ÚS (M. Došlý, F. Pochmon; foto; FK 51/2014; obr. 1)

24.09.2014: 1 ex. 1K Zouvalka, VY, JM (V. Dobeš; foto; FK 55/2014)

Obr. 1. Jeden z motáků stepních (*Circus macrourus*) tohoto roku, Martiněves (LT), 4. 9. 2014. Foto M. Došlý.

Fig. 1. One of this year's Pallid Harriers (*Circus macrourus*), Martiněves (northern Bohemia), 4 September 2014. Photo by M. Došlý.

Tři pozorování v jednom roce je stále dobrý počet, několik dalších pozorování nebylo dokumentováno a není tak možné je spolehlivě posoudit.

Drop hřívnatý, *Chlamydotis macqueenii* (1, 1, 0)

27.11.2005: 1 ex. Smiřice/Rošky, HK, Královéhradecký (coll. Ornis Přerov; FK 71/2014; obr. 2)

Asi nejpřekvapivější nález posledních let. Pták byl nalezen u silnice, sražený a prostrílený broky, původně byl určen jako drop malý. Předchodí, již revidovaný záznam pochází z 6. 9. 1889 z Mýšlovic (PB, coll. N. Muzeum Praha). Překvapivě se tento pták v posledních letech objevil i na jiných místech Evropy (19. 1. 2003 – Belgie, 12.–14. 10. 2008 – Švýcarsko; Valloton et al. 2010). Areál dropa hřívnatého se táhne od Egypta přes Blízký východ až po Čínu a Mongolsko, světovou populaci nyní tvoří méně než 100 000 jedinců. Každoročně jsou tisíce ptáků zastřeleny v Pákistánu, Iráku a dalších zemích, jen v letech 2000–2009 poklesla populace v hlavních hnízdištích zhruba o třetinu (Birdlife International 2015).

(r) Ústříčník velký, *Haematopus ostralegus* (n, n+29, 3)

26.–27.04.2014: 1 ex. Vrchlabí, TU, KH (J. Šimurda, T. Telenský, J. Flousek; foto)

18.–27.05.2014: 1–3 ex. ryb. Nesyt, BV, JM (P. Brychta, A. Prágr, V. Opluštil aj.; foto)

19.06.–24.10.2014: 1 ex. Praha-Troja, AA, hl. m. Praha (D. Heyrovský, J. Šimek, J. Ebr aj.), mezitím 30.07.–02.08. na hnojišti u Čelákovic, PY, Středočeský (kroužkován; R. Lučan; foto)

Obr. 2. Druhý drop hřívnatý (*Chlamydotis macqueenii*) pro ČR byl nalezený uhybnulý u silnice, Smiřice (HK), 27. 11. 2005 (coll. Ornith. Muzea Komenského v Přerově). Foto M. Vavřík.

Fig. 2. The second Macqueen's Bustard (*Chlamydotis macqueenii*) for the Czech Republic was found dead near the road, Smiřice (eastern Bohemia), 27 November 2005 (collection of Ornith. – Comenius Museum in Přerov). Photo by M. Vavřík.

(r) Dytík úhorní, *Burhinus oedicnemus* (-, n+16, 1)

04.07.2014: 1 M kroužkován Nehvizdy, PY, StČ (M. Kodera, R. Lučan, J. Studecký, P. Marhoul; foto)

Další pozorování ze středních Čech, předchozí bylo 13. 6. 2011 na Příbramsku.

Kulík hnědý, *Charadrius morinellus* (n+2, 10, 2)

04.–05.09.2014: 3 ex. (ad., 2ex. 1K) Sedlec, Plástovice, CB, JČ (V. Kubelka, M. Šálek, P. Albert; foto; FK 73/2014)

12.–13.09.2014: 4 ex. Břest, KM, ZL (M. Zádrapa a další; foto; FK 53/2014; obr. 3)

Předchozí datovaná tahová pozorování kulíků hnědých registrovaná FK spadají většinou do poslední dekády srpna a první a druhé dekády září (9 záznamů 18 ptáků), mimo to existují dva jarní záznamy z května.

(r) Jespák písečný, *Calidris alba* (od 2008: 42, 13)

11.–13.05.2014: 1 ad. ex. SŠ úd. n. Rozkoš, NA, KH (J. Studecký, J. Vaněk, A. Regner; foto)

13.05.2014: 1 ex. Pískový ryb., Bor, TC, PL (M. Haas)

16.–18.05.2014: 3 ad. ex. SŠ Vlhavský ryb., CB, JČ (J. Studecký, F. Marec, J. Malina aj.; foto)

16.05.2014: 1 ad. ex. SŠ ryb. Vyšatov, CB, JČ (J. Studecký; foto)

18.05.2014: 2 ex. ryb. Nesyt, BV, JM (V. Vyhnálek, V. Sajfrt, P. Brychta aj.)

19.05.2014: 1 ex. Strachotín, BV, JM (P. Navrátil; foto)

28.08.–29.09.2014: 1–2 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, KH (J. Vaněk, L. Jasso, J. Haber aj.; foto)

Obr. 3. Také v roce 2014 se při podzimním pátrání na polích podařilo objevit protahující kulíky hnědé (*Charadrius morinellus*), Břest (KM), 13. 9. 2014. Foto Č. Číhalík.

Fig. 3. Several migrating Dotterels (*Charadrius morinellus*) were found during 2014 autumn birdwatching at fields, Břest (central Moravia), 13 September 2014. Photo by Č. Číhalík.

31.08.-12.09.2014: 1 ex. 1K Novomlýnské nádrže, Strachotín, BV, JM (P. Suvorov, J. Havránek, F. Petřík aj.; foto)

02.-24.09.2014: 1-3 ex. 1K Bohdanečský ryb., PA, PA (A. Holub, M. Bártl, F. Pochmon aj.; foto)

05.09.2014: 1 ex. Mlýnský ryb., Čejkovice, CB, JČ (F. Pochmon, J. Závora)

15.09.2014: 1 ex. 1K Krčmaň, OL, OL (J. Štencl; foto)

06.-09.10.2014: 1 ex. Mutěnice, HO, JM (P. Brychta, K. Šimeček)

17.10.2014: 1 ex. úd. n. Rozkoš, NA, KH (J. Vaněk)

Pokračuje vzestupný trend počtu pozorování, po rekordním roce 2013 (14 záznamů) jde o druhý nejlepší rok.

(r) Jespák rezavý, *Calidris canutus* (-, n+29, 7)

28.08.-03.09.2014: 1 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, KH (J. Vaněk, L. Jasso, J. Haber aj.; foto)

31.08.2014: 1 ex. 1K Doubrava, KI, MS (J. Mařák; foto)

06.09.2014: 1 ex. 1K úd. n. Želivka, Onšovec, KH, StČ (M. Kavka, Z. Vondráček; foto)

07.09.2014: 1 ex. 1K Dasný, CB, JČ (J. Vlček; foto; FK 52/2014)

07.-09.09.2014: 1 ex. Albrechtický, NJ, MS (P. Křeček, M. Rýparová; foto)

24.-26.09.2014: 1 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, KH (J. Vaněk, L. Jasso, J. Haber aj.; foto)

28.-29.09.2014: 1 ex. 1K ryb. Starý, Tchořovice, ST, JČ (P. Pavlík, R. Muláček; foto)

Rekordní rok, naznačující možný vzestupný trend v záletech do vnitrozemí.

Jespáček ploskozobý, *Calidris falcinellus* (n+2, 8, 1)

08.05.2014: 1 ex. +1K ryb. Hvězda, SY, PA (L. Novák; foto; FK 35/2014)

(r) Bekasina větší, *Gallinago media* (n+3, n+53, 2)

27.04.2014: 2 ex. Dívčice, CB, JČ (J. Bureš)

22.08.2014: 1 ex. ryb. Katlov, Červené Janovice, KH, StČ (M. Kavka)

Po převedení mezi registrované ptáky přišel poměrně slabý rok na tah tohoto druhu.

(r) Břehouš rudý, *Limosa lapponica* (od 2008: 24, 2)

14.–24.09.2014: 1–3 ex. 1K Bohdanečský ryb., PA, PA (J. Studecký, G. Kašpar, M. Bártil aj.; foto)

19.09.2014: 1 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, KH (G. Kašpar)

(r) Vodouš štíhlý, *Tringa stagnatilis* (n+3, n+41, 10)

21.–22.04.2014: 1 ex. Jaroslavice, ZN, JM (P. Šrámek)

23.04.2014: 1 ex. Veselský ryb., Nové Veselí, ZR, VY (J. Kamenský; foto)

24.–26.04.2014: 1 ex. Záhlinice, KM, ZL (V. Dobeš, P. Shromáždil, J. Havránek, R. Šobora aj.; foto)

26.04.2014: 1 ex. Vhlavský ryb., CB, JČ (F. Marec, D. Mather)

04.05.2014: 3 ex. Nárameč, TR, VY (V. Kodet, D. Kořínková)

06.06.2014: 1 ex. Cerhenice, KO, StČ (J. Studecký; foto)

20.07.2014: 1 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, KH (J. Studecký; foto)

26.–27.07.2014: 1 ex. Vrbátky, PV, OL (J. Vinterová, M. Jurečka; foto)

22.08.2014: 1 ex. Záhlinice, KM, ZL (J. Walter)

23.08.2014: 1 ex. úd. n. Rozkoš, NA, KH (J. Vaněk)

Rekordní rok, dosud nejlepším rokem byl 2012 s devíti záznamy.

(r) Kameňáček pestrý, *Arenaria interpres* (od 2008: 40, 7)

30.04.–05.05.2014: 1 ex. SŠ úd. n. Rozkoš, NA, KH (A. Regner, J. Vaněk)

18.05.2014: 4 ex. ryb. Nesyt, BV, JM (P. Brychta, A. Prágr; foto)

04.–07.08.2015: 1 ex. Mutěnice/Dubňany, HO, JM (A. Prágr, O. Ryška, P. Brychta)

24.08.2014: 1 ex. 1K Krčmaň, OL, OL (J. Štencl; foto)

28.08.–01.09.2014: 1–3 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, KH (J. Vaněk, L. Jasso, J. Haber aj.; foto)

02.–14.09.2014: 1–3 ex. 1K Bohdanečský ryb., PA, PA (A. Holub, M. Bártil, F. Pochmon aj.; foto)

06.09.2014: 1 ex. 1K chycen úd. n. Želivka, Onšovec, KH, StČ (M. Kavka, Z. Vondráček; foto)

Další rok s průměrným počtem záznamů.

Lyskonoh ploskozobý, *Phalaropus fulicaria* (12, 11, 1)

23.–26.11.2014: 1 ex. 1K ryb. Řežabinec, PI, JČ (J. Šimek a další; foto; FK 27/2015)

Už čtyřicetý záznam tohoto dříve velmi vzácného druhu.

(r) Lyskonoh úzkozobý, *Phalaropus lobatus* (n+1, n+26, 6)

25.–27.07.2014: 1 ad. ex. Opava-Vávrovice, OP, MS (M. Miškovský, J. Stančo, O. Mazurek aj.; foto)

06.–09.08.2014: 1 ex. Novohaklovský ryb., CB, JČ (J. Vlček, M. Šálek, F. Pochmon aj.; foto)

30.08.–03.09.2014: 1–2 ex. 1K Velký ryb., Struhařov, BN, StČ (O. Novotný, F. Pochmon, V. John aj.; foto)

01.–03.09.2014: 1 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, KH (A. Holub, J. Vaněk, A. Regner; foto)

15.–21.09.2014: 2–3 ex. (ad., 2 ex. 1K) Vrbátky, PV, OL (J. Vinterová, J. Šírek, J. Štencel; foto)

19.09.2014: 1 ex. 1K ryb. Katlov, Červené Janovice, KH, StČ (M. Kavka)

Rekordní rok na pozorování tohoto druhu; z roku 2012 sice pochází také 6 záznamů, ale vesměs jednotlivých ptáků.

Chaluha, *Stercorarius* sp.

19.10.2014: 1 ex. 1K Šlapanice, BO, JM (F. Petřík; FK 64/2014)

Chaluha pomořanská, *Stercorarius pomarinus* (n, 15, 5)

20.09.2014: 1 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, KH (M. Došlý, F. Pochmon, A. Holub a další; foto; FK 62/2014)

27.–30.09.2014: 1 ex. 1K Novomlýnské nádrže, BV, JM (P. Šálek, M. Korbelová, J. Šafránek, A. Goebel a další; foto; FK 63/2014)

21.–22.10.2014: 1 ex. 1K tmavé formy Jaroslavice, ZN, JM (M. Stehlík, P. Šrámek, M. Šálek a další; foto; FK 60/2014)

11.11.2014: 1 ex. 1K Bohumín-Vrbice, KI, MS (D. Boucný, M. Šindel, J. Šuhaj; foto; FK 13/2015)

06.12.2014: 1 ex. 1K úd. n. Želivka, Onšovec, KH, StČ (M. Kavka, Z. Vondráček, M. Vokoun; foto; FK 01/2015)

Pták z Rozkoše byl nalezený uhynulý, pravděpodobně tuto chaluhu zde pozoroval 6.–7. 9. A. Holub (ČSO 2015). V posledních letech se chaluchy pomořanské objevují u nás častěji (2010 – 5 záznamů, 2011 – 4 záznamy), je však třeba brát v úvahu také možnost výskytu vzácnějších druhů chaluh.

Chaluha příživná, *Stercorarius parasiticus* (n+1, 6, 2)

11.10.2013: 1 ad. ex. ryb. Rožmberk, JH, Jihočeský (M. Kaftan; foto; FK 67/2014)

26.06.2014: 2 ex. 2K úd. n. Rozkoš, NA, KH (J. Vaněk; foto; FK 50/2014)

19.10.2014: 1 ex. 1K Lednice, Mlýnský ryb., BV, JM (A. Prágr, O. Ryška, F. Kroupa; foto; FK 61/2014)

Racek tříprstý, *Rissa tridactyla* (n+1, n+25, 1)

06.11.2014: 1 ex. 1K Kojetín, PR, OL (J. Šírek; foto; FK 31/2015)

Unikátní pozorování – pták nebyl zjištěn na žádné vodní ploše, ale na poli s racky bouřními a chechtavými.

Racek mořský, *Larus marinus* (n+3, 27, 1)

30.12.2014: 1 ex. 1K Bohumín-Vrbice, KI, MS (M. Šindel; foto; FK 30/2015)

Přes oživený výzkum zimujících racků jediné zaznamenané pozorování.

Racek velký, *Larus ichthyaetus* (0, 5, 1)

05.–06.04.2014: 1 ex. 3K ryb. Říha, HK, KH (L. Kadava, J. Poříz; foto; FK 47/2014; obr. 4)

Teprve šesté pozorování tohoto impozantního druhu racka. Pro srovnání, v Polsku byl do roku 2013 zjištěn celkem 118× (Komisja Faunistyczna 2014).

Obr. 4. Racek velký (*Larus ichthyaetus*) na rybníku Říha (HK) 6. 4. 2014 byl teprve šestým zjištěním tohoto druhu na našem území. Foto J. Vaněk.

Fig. 4. The Great Black-headed Gull (*Larus ichthyaetus*) at the Říha pond (eastern Bohemia) on 6 April 2014 was only the sixth recorded in the Czech Republic. Photo by J. Vaněk.

(r) Rybák malý, *Sterna albifrons* (n, n+35, 5)

21.05.2014: 1 ad. ex. ryb. Kachlička, Herálec, HB, VY (J. Zeman; foto)

02.06.2014: 3 ad. ex. Smiřice, HK, KH (A. Holub)

03.06.–28.07.2014: 1–2 ad. ex. úd. n. Rozkoš, NA, KH (J. Vaněk, A. Regner, A. Holub aj.; foto)

06.06.2014: 1 ex. Dolní Benešov, OP, MS (M. Miškovský)

28.08.2014: 1 ad. ex. úd. n. Rozkoš, NA, KH (M. Jelínek)

První hnízdění bylo zaznamenáno před téměř dvaceti lety (v roce 1995; Kondělka 1996), novější hnízdění nebylo FK ověřováno (Kondělka 2008). Dočkáme se dalšího hnízdění tohoto druhu?

Rybák dlouhoocasý, *Sterna paradisaea* (3, 25, 4)

11.10.2013: 1 ad. ex. ryb. Rožmberk, JH, JČ (M. Kaftan; foto; FK 67/2014)

29.04.+03.05.2014: 1 ex. +2K Záhlinice, KM, ZL (J. Kačírková; foto; FK 40/2014)

08.05.2014: 1 ex. Záhlinice, KM, ZL (Z. Němeček; FK 35/2015)

13.05.2014: 1 ex. Slatina, Praha-Dubeč, AA, hl. m. Praha (D. Matthey, J. Ebr a další; foto; FK 38/2014)

14.–17.05.2014: 1 ex. úd. n. Rozkoš, NA, KH (J. Vaněk, A. Regner; FK 36/2015)

Sovice krahujová, *Surnia ulula* (34, 1, 2)

01.–09.02.2014: 1 ex. Třebestovice, NB, StČ (L. a J. Vaněk, J. Studecký aj.; foto; FK 28/2014)

Obr. 5. Jedna ze dvou sovic krahujových (*Surnia ulula*) zimy 2013/2014, Blatiny (ZR), 12. 2. 2014. Foto F. Kopecký.

Fig. 5. One of two Northern Hawk Owls (*Surnia ulula*) recorded in the winter 2013/2014, Blatiny (eastern Bohemia), 12 February 2014. Photo by F. Kopecký.

09.02.–23.03.2014: 1 ex. Blatiny, ZR, VY (J. Čejka, F. Kopecký, J. Příhoda a další; foto; FK 29/2014; obr. 5)

Obě pozorování doprovázely netradiční okolnosti. Lokalita prvního ptáka byla zpočátku tajena, takže jej mohla zaznamenat jen malá část pozorovatelů; při pozorování 9. 2. pták poletoval přes silnici a byl sražen autem. Rovněž lokalita druhého ptáka byla poté utajena. Objevily se informace o pozorování třetího ptáka v Krušných horách, toto pozorování bylo ovšem evidentním podvodem. Jediné další pozorování po roce 1989 bylo 1. 10. 2010 na hřebeni Krkonoše.

(r) Výreček malý, *Otus scops* (n, n+14, 0)

05.2001: 1 ex. Vrábče, CB, JČ (V. Mikeš; foto; FK 06/2015)

První jihočeské pozorování v novější době, pták byl nalezen sražený na silnici, což připomíná historii prvních moderních středomoravských nálezů. Členové FK revidovali ve sbírkách NM Praha také starý nález z roku 1887; tento pták se usadil ve špaččí budce v Dobšicích v jižních Čechách a byl střelen místním čeledínem.

(r) Mandelík hajní, *Coracias garrulus* (-, 4, 1)

30.06.2014: 1 ex. Brtnice, JI, VY (V. Křivan, A. Sedlák, K. Ženíšek aj.; foto)

Budníček zelený, *Phylloscopus trochiloides*

mimo Krkonoše (9, 29, 10)

24.06.2006: 1 zp. M Smrčina, Nová Pec, PT, JČ (J. Hora; FK 08/2015)

05.06.2006: 1 zp. M Smrčina, Nová Pec, PT, JČ (J. Hora; FK 09/2015)

12.06.2013: 1 zp. M Prášíly, Prášílské jezero, KT, PL (J. Hora; FK 10/2015)

25.05.2014: 1 M Javorník, JE, OL (Z. Vermouzek)

03.06.2014: 1 ad. M Brno-Lesná, BM, JM (R. Doležal; FK 31/2014)

07.06.2014: 1 M Vernířovice, SU, OL (O. Belfín)
 10.+19.06.2014: 1 resp. 2 M (jeden kroužkován) Rudoltice, SU, OL (M. Vavřík; foto)
 11.06.2014: 1 M (kroužkován) Kryštofovo Údolí, LB, LB (J. Hlaváček, M. Zámečnicková; foto)
 16.06.2014: 1 M Nové Hamry, KV, KV (V. Teplý, I. Dudáček; foto)
 26.06.2014: 1 M Kyjovské údolí, DC, Ústecký (P. Benda)
 05.07.2014: 1 M Staré Město pod Sněžníkem, SU, OL (J. Sedláček)
 19.07.2014: 1 M Hřensko, DC, ÚS (P. Benda)
 19.07.2014: 1 M Klepáčov, SU, OL (J. Souček)
 Po silných letech 2012–2013 pokračoval nárůst záznamů tohoto vzácného budníčka, zčásti jistě ovlivněný větším zaměřením pozorovatelů na vhodné lokality. Zajímavá jsou zpětně zaslaná pozorování, doplňující obraz výskytu v jižních Čechách. Pozorování ze severních pohoří jsou od roku 2012 jen registrována.

Budníček pruhohlavý, *Phylloscopus inornatus* (2, 14, 4)

25.09.2014: 1 ex. chycen Šerlich, RK, KH (J. Horák, H. Jirásková; foto; FK 54/2014)
 29.09.2014: 1 ex. chycen Červenohorské sedlo, SU, OL (F. Zicha, J. Beran; foto; FK 11/2015; obr. 6)
 01.10.2014: 1 ex. chycen Červenohorské sedlo, SU, OL (L. Jonák; J. Stolarczyk; foto; FK 59/2014)
 16.10.2014: 1 ex. chycen Šerlich, RK, KH (J. Horák, H. Jirásková; foto; FK 58/2014)
 Druhý rok v řadě s větším počtem odchycených ptáků (v roce 2013 šlo o sedm jedinců). V Polsku bylo na podzim 2014 zjištěno 28 ptáků (Komisja Faunistyczna 2015), a to od 18. 9. do 15. 10. Také v Rakousku byli zjištěni čtyři ptáci mezi 1. a 20. 10. (Avifaunistische Kommission Österreich 2015).

Obr. 6. Jeden ze čtyř budníčků pruhohlavých (*Phylloscopus inornatus*) kroužkováných na našem území v roce 2014, Červenohorské sedlo (SU), 29. 9. 2014. Foto F. Zicha.

Fig. 6. One of four Yellow-browed Warblers (*Phylloscopus inornatus*) ringed in the Czech Republic in 2014, Červenohorské sedlo pass (Jeseníky Mts.), 29 September 2014. Photo by F. Zicha.

Budníček tlustozobý, *Phylloscopus schwarzi* (0, 1, 1)

13.10.2014: 1 ex. chycen Červenohorské sedlo, SU, OL (L. Jonák, F. Zicha; foto; FK 59/2014; obr. 7)

Druhé zjištění, první byl odchycen v noci 12.10.1991 na Šerlichu v Orlických horách (M. Hromádko; FK 1/92). Oba záznamy byly bohatě dokumentovány; v případě Červenohorského sedla jde již o čtvrtý druh „sibiřského“ budníčka chycený na této zajímavé tahové lokalitě.

Obr. 7. Budníček tlustozobý (*Phylloscopus schwarzi*), kroužkovaný 13. 10. 2014 na Červenohorském sedle (SU) - druhý odchyt na našem území. Foto L. Jonák.

Fig. 7. The Radde's Warbler (*Phylloscopus schwarzi*) ringed at the Červenohorské sedlo pass (Jeseníky Mts.) on 13 October 2014 - the second record for the country. Photo by L. Jonák.

*** Rákosník pokřovní, *Acrocephalus dumetorum* (0, 0, 1)**

18.-19.06.2014: 1 M +1K chycen Těchařovice, Bukovský ryb., PB, StČ (R. Muláček, F. Zicha, Z. Moudrý; FK49/2014; obr. 8)

Nový druh pro Českou republiku. Rákosník pokřovní hnízdí od středního Ruska a severního Afghánistánu na západ až po Finsko a pobaltské republiky, jednotliví ptáci hnízdí také v severovýchodním Polsku. Zimuje v Indii a okolí. Každoročně zaletují jednotliví ptáci do západní Evropy.

Rákosník tamaryškový, *Acrocephalus melanopogon* (19, 100, 3)

mimo JM kraj (2, 29, 3)

06.04.2014: 1 ex. Ostrava-Heřmanice, OV, MS (J. Vlach, J. Havránek, Č. Čihálík; foto; FK 69/2014)

13.07.2014: 1 ad. ex. chycen Tovačov, PR, OL (L. Doupal, J. Šírek; foto; FK 65/2014)

19.07.2014: 1 M chycen Žehuňský ryb., KO, StČ (M. Jelínek; foto; FK 66/2014)

Pták z Žehuňského rybníka byl na této lokalitě kroužkován 12. 7. 2012 a kontrolován 14. 9. 2012 (M. Jelínek; FK 32/2012).

Obr. 8. Rákosník pokřovní (*Acrocephalus dumetorum*) byl v roce 2014 zjištěn na území ČR vůbec poprvé, Těchařovice (PB), 19. 6. 2014. Foto J. Studecký.

Fig. 8. The Blyth's Reed Warbler (*Acrocephalus dumetorum*) was recorded in the Czech Republic for the first time, Těchařovice (central Bohemia), 19 June 2014. Photo by J. Studecký.

Rákosník ostřicový, *Acrocephalus paludicola* (n, n+20, 3)

20.04.2014: 1 ad. ex. NPP Hrabanovská černava, Lysá nad Labem, NB, StČ (R. Lučan; foto; FK 32/2015)

27.04.2014: 1 ad. ex. NPP Hrabanovská černava, Lysá nad Labem, NB, StČ (R. Lučan; foto; FK 33/2015)

22.08.2014: 1 ex. 1K NPP Hrabanovská černava, Lysá nad Labem, NB, StČ (R. Lučan; foto; FK 34/2015)

Všichni ptáci byli odchyceni a kroužkováni.

Skalník zpěvný, *Monticola saxatilis* (-, 1, 1)

15.05.2014: 1 F Mahouš, PT, JČ (V. Kubelka; foto; FK 36/2014)

Tento pták byl pozorován na polním hnojišti! Předchozí pozorování bylo 19. 8. 1992, kdy byl dospělý samec zjištěn u Koněprus (BE, StČ; FK 7/98).

Řuhýk rudohlavý, *Lanius senator* (-, n+6, 1)

09.06.2014: 1 ex. Cvikov, CL, LB (T. Kunca, foto; FK 43/2015)

Naposledy byl zjištěn 2× v roce 2011.

(r) Zedníček skalní, *Tichodroma muraria* (n, n+18, 2)

(24.10.2013)–01.03.2014: 1 ex. Merklín, KV, KV (V. Teplý aj.)

22.11.2014–(2015): 1 ex. Klentnice, BV, JM (R. Doležal)

29.11.2014 (–2015)? 1 ex. Merklín, KV, KV (V. Teplý aj.)

První záznam z Pálavy od roku 2009; pták v Merklíně se objevil třetí zimu po sobě.

Konipas citronový, *Motacilla citreola* (5, 42, 10)

24.04.1999: 1 ad. M Metly, ryb. Divák, ST, JČ (P. Pavlík; FK 04/2015)

12.04.2014: 1 M Žehuňský ryb., KO, StČ (M. Jelínek; FK 44/2014)

14.–15.04.2014: 1 M úd. n. Rozkoš, NA, KH (A. Regner, J. Vaněk; foto; FK 46/2014)

19.04.2014: 1 M Záhlinice, Němčický ryb., KM, ZL (P. Shromáždil; foto; FK 42/2014)

25.04.2014: 2 ex. (M, F) úd. n. Rozkoš, NA, KH (A. Regner; foto; FK 41/2014)

26.04.2014: 1 M Petrovice u Karviné, KI, MS (J. Drlíková, J. Chwistek, K. Rusek; foto; FK 21/2015)

02.05.2014: 1 F Záhlinice, KM, ZL (P. Shromáždil; FK 22/2015)

04.05.2014: 1 M Oleksovice, ZN, JM (M. Stehlík; FK 23/2015)

05.05.2014: 1 M úd. n. Rozkoš, NA, KH (A. Regner, J. Vaněk; foto; FK 39/2014)

13.–15.05.2014: 1 ad. M Slavkov u Brna, VY, JM (V. Dobeš; foto; FK 33/2014)

20.07.2014: 1 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, KH (J. Studecký; foto; FK 24/2015)

Další velmi dobrý rok na pozorování konipasa citronového. Po dlouhé době bylo zaznamenáno letní pozorování mladého ptáka.

(r) Linduška úhorní, *Anthus campestris*

mimo severočeské pánve (od 2008: 25, 7)

15.04.2014: 1 ex. Tuklaty, KO, StČ (D. Matthey; foto)

23.04.2014: 1 ex. Svatá Kateřina, KH, StČ (M. Kavka; foto)

06.05.2014: 1 ex. Olbramovice, BN, StČ (P. Procházka)

11.05.2014: 1 ex. Milotice, HO, JM (A. Prágr, G. Čamlík; foto)

21.–22.08.2014: 1–4 ex. Lysá nad Labem, NB, StČ (J. Studecký, M. Kodera, Z. Pletka aj.)

31.08.2014: 1 ad. ex. Vítonice, ZN, JM (M. Stehlík, D. Dvořák; foto)

06.09.2014: 1 ad. ex. Kynice, HB, VY (V. Beran)

Populace v Ústeckém kraji je stabilní, zvýšené úsilí a zkušenosti při hledání hnízdicích párů přinášejí přesnější odhady. Velikost populace v současné době čítá do 200 párů. V roce 2014 bylo nalezeno 28 hnízd. Zajímavé bylo, že většina ptáků přilétla dost pozdě a hnízdění bylo také dost opožděné (V. Beran in litt.). Z 32 pozorování zaregistrovaných mimo pánve severních Čech jich pochází většina ze Středočeského kraje (17), dále z kraje Jihomoravského (5), Moravskoslezského (3) a Pardubického (3), jen jednotlivá pozorování jsou z krajů Olomouckého, Jihočeského, Libereckého a Vysočiny.

Zamítnutá pozorování / *Rejected reports*

Tento souhrn je přehledem uzavřených pozorování, u nichž nebylo akceptováno určení uvedené autorem. U každého z pozorování je uveden v závorce hlavní důvod jeho zamítnutí. Podle obecných zvyklostí není uváděno jméno autora.

Káně bělochostá, *Buteo rufinus*, 07.06.2014: 1 ad. ex. Velké Hostěrádky, BV, JM (nedostatečný popis); 07.09.2014: 1 ex. Pravčice, KM, ZL (záměna se světlou formou

káně lesní, *B. buteo*); vodouš malý, *Xenus cinereus*, 03.09.2013: 2 ex. Skochovice, HK,

KH (nedostatečný popis, nelze vyloučit záměnu); běhulík plavý, *Cursorius cursor*,

21.05.2002: 1 ex. Vlachovo Březí, PT, JČ (nedostatečný popis, nelze vyloučit záměnu);

tuhyk menší, *Lanius minor*, 10.09.–01.10.2014: 1 ex. 1K Rožďalovice, NB, StČ (nedo-

statečná dokumentace, ostatními pozorovateli na lokalitě zaznamenán pouze tuhyk

šedý, *L. excubitor*).

Revize / Revisions**Zvonohlík citronový, *Carduelis citrinella* (0, 0, 0)**

Revize záznamů. Pták, kroužkovaný 30. 10. 1972 u Úval (PH, StČ) byl ve skutečnosti křížencem, pravděpodobně kanára a zvonohlíka (FK 45/2014). V současné době neexistuje žádné ověřené pozorování, zvonohlík citronový tak nadále není členem avifauny ČR (shrnutí prvního kola revizí bude publikováno v roce 2016).

LITERATURA

- Avifaunistische Kommission Österreich 2015: Sitzungsergebnisse. <http://s1011384-22320.at.webhosting.upc.biz/birdlife-afk.at/category/sitzungsergebnisse/>. Navštíveno 20. 9. 2015.
- Birdlife International 2015: Asian Houbara *Chlamydotis macqueenii*. <http://www.birdlife.org/datazone/species/factsheet/22733562>. Navštíveno 20. 9. 2015.
- Blair M. J., McKay H., Musgrove A. J. & Rehfisch M. M. 2000: *Review of the status of introduced non-native waterbird species in the agreement area of the African-Eurasian Waterbird Agreement Research Contract CR0219*. BTO Research Report No. 229. BTO, Thetford.
- Brader M. & Aubrecht G. (eds) 2003: *Atlas der Brutvögel Oberösterreichs*. Denisia 7, Neue Folge Nr. 194. Biologiezentrum der Oberösterreichische Landesmuseum, Linz.
- ČSO 2015: *Birds.cz – pozorování ptáků*. <http://birds.cz/avif>. Navštíveno 20. 9. 2015.
- ČSOP Nový Jičín 2015: *Repatriační projekt Aquila chrysaetos, orel skalní – návrat do České republiky*. <http://www.orelskalni.cz/>. Navštíveno 20. 9. 2015.
- Komisja Faunistyczna 2014: Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2013. *Ornis Polonica* 55: 181–218.
- Komisja Faunistyczna 2015: Orzeczenia pozytywne wydane w roku 2014. http://komisjafaunistyczna.pl/?page_id=1847. Navštíveno 20. 9. 2015.
- Kondělka D. 1996: The first case of the breeding of the Little Tern (*Sterna albifrons*) in Czechia. *Časopis Slezského Muzea Opava (A)* 45: 87–88.
- Kondělka D. 2008: Druhý případ hnízdního výskytu rybáka malého (*Sterna albifrons*) v Česku. *Časopis Slezského Muzea Opava (A)* 57: 174.
- UNEP-WCMC 2015: *Update on the status of non-native waterbird species within the AEWAA Area*. UNEP-WCMC, Cambridge.
- Vallotton L., Piot B., Schweizer M., Knaus P. 2010: Seltene Vogelarten und ungewöhnliche Vogelbeobachtungen in der Schweiz im Jahre 2009. *Ornithologische Beobachter* 107: 221–246.
- Vavřík M. & FK ČSO 2014: Zpráva Faunistické komise ČSO za rok 2013. *Sylvia* 50: 103–128.